

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Michaela Rulíková

Název práce: Vliv kolektivizace na současnou podobu venkova

Oponent práce: Mgr. Petr Macek

Téma a cíl práce: Bakalářská práce se zabývá kolektivizací venkova. V první řadě sleduje fenomén vesnického boháče a reflektuje jej ve světle mímétické teorie René Girarda. Druhý cíl práce analyzuje transkulturní přesah kolektivizace a hledá momenty, ve kterých zasáhla do života venkova a změnila jej. Analýza je postavena na konkrétní obci, a to na Sendražicích u Hradce Králové, ve kterých bude sledovat změny v kulturním a společenském životě, v rodinném životě a v religiozitě obce. K dosažení cílů využívá odborné literatury, archivních pramenů a výpovědi současníků

Zaměření práce: kolektivizace, venkov, René Girard, vesnický boháč, kulak

Jazyková a stylistická úroveň práce: Jazyková a stylistická úroveň práce plně odpovídá požadavkům na bakalářskou práci. Autorka při zpracovávání textu prokázala dobré formulační dovednosti, jednotlivé věty jsou srozumitelně, logicky a přehledně vystavěné. Celkově velmi pozitivní dojem z práce narušují pouze některé nepřesnosti a překlepy (např. s. 9: „teorie obětního beránky“, s. 12: „bychom proto rádi teorii představila“ atd.) Po této stránce by si zpracování práce zasloužilo větší pečlivost.

Rozsah práce: přiměřený, 61 stran

Použitá literatura: Autorka vycházela z reprezentativního množství literatury vztahující se jak k tématice kolektivizace, tak k teoretickému rámci Girardovy kulturní teorie.

Formální stránka práce: Práce splňuje formální požadavky na zpracování závěrečné kvalifikační práce. Autorka také správně cituje a pracuje s poznámkovým aparátem. Jedinou výhradu je možné připojit ke způsobu citování internetových zdrojů. V případě, že jedná o odborné články z internetových databází, bych doporučoval uvádět i jméno autora.

Celkové hodnocení a kritické poznámky:

Práce představuje zdařilé propojení několika témat vztahujících se k problematice kolektivizace českého venkova v době komunistického režimu. Věnuje se konkrétnímu průběhu kolektivizace ve východočeské obci Sendražice, hodnocení kolektivizace z pohledu kulturní teorie René Girarda a zachycení transkulturních témat v tomto velkém společenském přerodu.

Přes poměrně široké tematické zacílení je text zpracován přehledně a účelně, s jasně vymezenými cíli. Nejzajímavější částí práce je reflexe kolektivizace z pohledu mimetické teorie kultury. Autorka správně poukazuje na to, že v řadě ohledů konstrukce „kulaků“ jako obětního beránka neodpovídá výchozím předpokladům René Girarda. „Vesničtí boháči“ byly spíše výsledkem ideologického tlaku režimu než „spravedlivého hněvu“ nejširších vrstev obyvatelstva.

Přínosné je i uvažování o proměnách venkovského života v transkulturní perspektivě a úvahy o proměnách českého venkova v druhé polovině 20. století.

Asi nejméně propracovanou částí je historie kolektivizace na příkladu Sendražic, která se omezuje víceméně na vzpomínky dvou pamětníků. Autorka už v úvodu upozorňuje na nedostatečnou pramennou základnu k tomuto tématu. Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci zpracovanou v oboru Transkulturní komunikace, je ale zásadní její zacílení na hodnocení kolektivizace z pohledu kulturní teorie. Pouze ilustrativní zpracování historického materiálu není v tomto případě fatální chybou.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce je velmi dobře zpracovaná po formální i obsahové stránce. Za její největší přínos považuji pevné ukotvení v teorii kultury a analýzu tématu v transkulturní perspektivě.

Otázky vedoucího práce:

- V práci upozorňujete na širokou škálu reakcí vesnického obyvatelstva vůči „kulakům“. Jak byste hodnotila konkrétní situaci v Sendražicích? Blíže se více Girardově teorii o obětním beránkovi než celkové výsledky, ke kterým jste dospěla?
- Odpovídala by jiná skupina perzekvovaná komunistickým režimem více Girardově teorii obětního beránka než soukromí zemědělci?

Datum: 10. 5. 2016

Mgr. Petr Macek